

Bruxelles, 5.7.2016.
COM(2016) 439 final

IZVJEŠĆE KOMISIJE EUROPSKOM PARLAMENTU I VIJEĆU
O JAMSTVENOM FONDU ZA VANJSKA DJELOVANJA I UPRAVLJANJU NJIME
U 2015.

{SWD(2016) 220 final}

Sadržaj

1.	Uvod.....	3
2.	Financijsko stanje Fonda na dan 31. prosinca 2015.....	4
2.1.	Financijski tokovi Fonda.....	4
2.2.	Značajne transakcije.....	5
2.3.	Značajne transakcije nakon datuma izvještavanja	5
2.4.	Financijsko izvještavanje	5
2.4.1.	Osnova za izradu	5
2.4.2.	Nekonsolidirani financijski izvještaji Fonda na dan 31. prosinca 2015.	6
3.	Uplate u Fond ili isplate iz Fonda	8
3.1.	Pravna osnova za uplate u Fond iz općeg proračuna	8
3.2.	Uplate u opći proračun ili isplate iz općeg proračuna tijekom financijske godine	9
3.2.1.	Rezervacija za Fond	9
3.2.2.	Kamate od ulaganja u likvidnu imovinu Fonda	9
3.2.3.	Prihodi od financijskih transakcija.....	10
3.2.4.	Prihodi i rashodi od poslovanja.....	11
4.	Obveze Fonda.....	11
4.1.	Zakašnjela plaćanja	11
4.2.	Naknada EIB-u.....	11

1. UVOD

Uredbom Vijeća (EZ, Euratom) br. 480/2009 od 25. svibnja 2009. (kodificirana verzija) („Uredba”)¹ osnovan je Jamstveni fond za vanjska djelovanja („Fond”) radi isplata vjerovnicima Unije u slučaju da korisnici zajmova kasne s otplatom zajmova koje je Europska unija odobrila ili za koje jamči. U skladu s člankom 7. Uredbe Komisija je financijsko upravljanje Fondom povjerila Europskoj investicijskoj banci (EIB) na temelju sporazuma između Zajednice i EIB-a potpisanog 25. studenoga 1994. i naknadno izmijenjenog 23. rujna 1996., 8. svibnja 2002., 25. veljače 2008. i 9. studenoga 2010. („Sporazum”).

U skladu s člankom 8. Uredbe Komisija je do 31. svibnja sljedeće godine obvezna Europskom parlamentu, Vijeću i Revizorskom sudu podnijeti izvješće o stanju Fonda i upravljanju njime za svaku financijsku godinu.

Ovim se izvješćem zajedno s radnim dokumentom službi Komisije pružaju tražene informacije. Ono se temelji na podatcima koje je dostavio EIB u skladu sa sporazumom.

¹ SL L 145, 10.6.2009., str. 10.; Uredbom je kodificirana i stavljena izvan snage Uredba (EZ, Euratom) br. 2728/94 od 31. listopada 1994. o osnivanju Jamstvenog fonda za vanjska djelovanja.

2. FINANCIJSKO STANJE FONDA NA DAN 31. PROSINCA 2015.

Financijsko stanje Fonda zbroj je svih financijskih tokova od osnivanja Fonda 1994.

2.1. Financijski tokovi Fonda

Ukupna vrijednost Fonda iznosila je 2 343 091 110,14 EUR (vidi prilog radnom dokumentu službi Komisije: Financijski izvještaji Jamstvenog fonda na dan 31. prosinca 2015., kako ih je dostavio EIB). Zbroj tokova od osnivanja Fonda je sljedeći:

Jamstveni fond	Stanje na dan 31.12.2015.	Stanje na dan 31.12.2015.	Razlika 2014. – 2015.
doprinosi u Fond iz proračuna	4 000 358 104,00	3 743 236 312,00	257 121 792,00
uzastopni godišnji neto rezultati	940 394 573,31	908 051 618,54	32 342 954,77
povrati isplata iz Fonda za neispunjavanje obveza	578 854 353,78	578 854 353,78	–
promjena ostale obveze	23 101 194,04	23 084 839,03	16 355,01
primljene naknade za zakašnjele povrate (u 2002.)	5 090 662,91	5 090 662,91	–
obveza po pozivu za jamstvo	–705 104 452,97	–644 939 881,42	–60 164 571,55
uzastopne uplate u proračun (uključujući izvanredne uplate u proračun zbog pristupanja novih država članica)	–2 531 726 712,72	–2 531 726 712,72	–
vrijednosno usklađivanje portfelja u skladu s MSFI-jem o vrednovanju	32 123 387,79	56 101 855,45	–23 978 467,66
Računovodstvena vrijednost Fonda (ukupna imovina)	2 343 091 110,14	2 137 753 047,57	205 338 062,57

Računovodstvena vrijednost Fonda uvećana je za oko 205 milijuna EUR u 2015. To se objašnjava na sljedeći način:

Povećanja

- doprinos iz proračuna (iznos rezervacije) u iznosu od 257 milijuna EUR radi usklađenja Fonda na ciljani iznos u visini od 9 %
- neto prihodi od financijskih transakcija iznosili su 32 milijuna EUR

Smanjenja

- intervencija Fonda radi pokrića zakašnjelih plaćanja Sirije u ukupnom iznosu od 60 milijuna EUR

- smanjenje vrijednosti portfelja za 24 milijuna EUR zbog usklađivanja njegove vrijednosti na tržištu.

2.2. Značajne transakcije

(1) Od studenoga 2011. EIB se suočava s dospjelim nepodmirenim obvezama po sirijskim državnim zajmovima. Stoga je EIB, u skladu sa sporazumom o jamstvu između EU-a i EIB-a, do 31. prosinca 2015. aktivirao 29 poziva u okviru Jamstvenog fonda EU-a u ukupnom iznosu od 225,1 milijuna EUR (vidi točku 4.1. Zakašnjela plaćanja).

(2) U veljači 2015. doprinos u Fond iz proračuna izračunan je u skladu s člancima 3. i 5. Uredbe:

člankom 3. Uredbe² utvrđen je ciljani iznos Fonda od 9 % ukupnih nepodmirenih obveza koje proizlaze iz svake transakcije, uvećanih za dospjele kamate.

U članku 5. Uredbe navodi se da se iznos koji se u Fond prenosi iz proračuna u godini $n + 1$ izračunava na temelju razlike između ciljane vrijednosti i vrijednosti neto imovine Fonda na kraju godine $n - 1$, izračunane na početku godine n .

Radi usklađenja Fonda na vrijednost od 9 % ukupnih nepodmirenih obveza, iznos od 257,1 milijuna EUR unesen je u proračun za 2016. kao rezervacija za Fond. Na dan 31. 12. 2014. ciljani iznos bio je 2 371,8 milijuna EUR, što odgovara 9 % ukupnih nepodmirenih transakcija pokrivenih jamstvom (26 353,2 milijuna EUR). Razlika između ciljane vrijednosti i neto imovine Fonda od 2 114,7 milijuna EUR na dan 31. 12. 2014. iznosila je 257,1 milijuna EUR.

Navedeni je iznos zatražen kao rezervacija za Fond u 2016., a Vijeće i Europski parlament odobrili su ga u studenome 2015. u okviru odobrenja proračuna za 2016. Iznos je naknadno priznat kao potraživanje Fonda iz proračuna.

(3) U veljači 2015. iz proračuna je u Fond preneseno 144,4 milijuna EUR, što odgovara iznosu rezervacije za 2015. (vidi pojedinosti u stavku 3.2.1. Rezervacija za Fond).

2.3. Značajne transakcije nakon datuma izvještavanja

U veljači 2016. iz proračuna je u Fond preneseno 257,1 milijuna EUR, što odgovara iznosu rezervacije za 2016.

2.4. Financijsko izvještavanje

2.4.1. Osnova za izradu

Financijski izvještaji Fonda (kao i nekonsolidirani financijski izvještaji) sastavljeni su u skladu s računovodstvenim pravilima koje je donio računovodstveni službenik

² Uredbom se propisuje da se jamstvom EU-a i nakon datuma pristupanja pokrivaju transakcije koje se odnose na države pristupnice, a koje pokriva Fond. Međutim od tog datuma one prestaju biti vanjsko djelovanje EU-a i pokrivaju se izravno iz općeg proračuna Europske unije, a ne više iz Fonda.

Europske komisije, a posebno s „Računovodstvenim pravilom 11. – Financijski instrumenti”, kako je objašnjeno u radnom dokumentu službi Komisije.

2.4.2. *Nekonsolidirani financijski izvještaji Fonda na dan 31. prosinca 2015.*

Nekonsolidirani financijski izvještaji Fonda sastavljeni su kako bi se uključile računovodstvene transakcije koje nisu uključene u financijske izvještaje Fonda koje je pripremio EIB (vidi radni dokument službi Komisije), što upućuje na razliku između ukupne vrijednosti imovine Fonda u financijskim izvještajima koje je pripremio EIB (2 343 091 110,14 EUR) i ukupne vrijednosti imovine Fonda u nekonsolidiranim financijskim izvještajima (2 107 985 583 EUR). U nekonsolidirane financijske izvještaje uključene su sve dospjele nepodmirene obveze uvećane za kamate na zakašnjela plaćanja (smanjene u cijelosti na dan 31. 12. 2015.) i ostale obračunate obveze³ sve do potpunog povrata dospjelih iznosa Fondu. Stoga će se na kraju godine cijeli skup financijskih izvještaja Fonda konsolidirati u konsolidirane financijske izvještaje EU-a. Kratkotrajna imovina u nekonsolidiranim financijskim izvještajima uključuje privremena potraživanja od EIB-a u iznosu od 22 016 265 EUR za neplaćene pozive za aktiviranje jamstva uvećane za povezane iznose, a EIB se do plaćanja poziva i dalje vodi kao vjerovnik Siriji. Kratkoročne obveze uključuju obvezu plaćanja EIB-u u iznosu od 22 763 789 EUR za neplaćene pozive za aktiviranje jamstva uvećane za povezane iznose.

Jamstveni fond: nekonsolidirana bilanca

Nekonsolidirana bilanca priprema je bilance za njezinu konsolidaciju u konsolidiranim financijskim izvještajima EU-a. Glavne su stavke objašnjene u bilješkama uz bilancu.

³ Ostale obračunate obveze uključuju tečajne razlike i naknade za povrat koje dopijevaju EIB-u.

Bilanca – imovina

	31. prosinca 2015.	31. prosinca 2014.
DUGOTRAJNA IMOVINA	1 614 233 483	1 499 128 901
Financijska imovina	1 614 233 483	1 499 128 901
KRATKOTRAJNA IMOVINA	493 752 100	517 361 813
Financijska imovina	387 792 573	346 281 423
Potraživanja	22 016 264	23 147 185
Novac i novčani ekvivalenti	83 943 262	147 933 205
UKUPNA IMOVINA	2 107 985 583	2 016 490 714

Bilanca – obveze

	31. prosinca 2015.	31. prosinca 2014.
SREDSTVA DOPRINOSITELJA	2 082 760 780	1 991 699 974
Doprinos Europske komisije	1 211 509 598	1 067 100 081
Pričuva fer vrijednosti	32 123 388	56 101 855
Zadržana dobit	839 127 794	868 498 038
DUGOROČNE OBVEZE	–	–
KRATKOROČNE OBVEZE	25 224 803	24 790 740
Obveze prema dobavljačima	25 224 803	24 790 740
UKUPNA SREDSTVA I OBVEZE DOPRINOSITELJA	2 107 985 583	2 016 490 714

Bilješke uz bilancu:

- „Tekuća potraživanja” uključuju iznose aktiviranih, ali još neuplaćenih zajmova (plaćanje u razdoblju od siječnja do ožujka 2016.) uvećane za povezane iznose.
- Razlika u „Zadržanoj dobiti” kapitala u usporedbi s financijskim stanjem Fonda prikazanim u radnom dokumentu službi Komisije objašnjena je uzastopnim uplatama poziva i novčanih kazni u Fond.
- „Kratkoročne obveze” uključuju pozive za aktiviranje jamstva neuplaćene do datuma bilance uvećane za povezane iznose, obračunate naknade za povrat EIB-u, proviziju EIB-u za upravljanje i naknade za reviziju.

Jamstveni fond: nekonsolidirani izvještaj o poslovnom rezultatu

Nekonsolidirani izvještaj o poslovnom rezultatu priprema se, kao i bilanca, radi uključivanja u konsolidirane financijske izvještaje EU-a.

	2015.	2014.
Prihodi od poslovanja	477 789	263 355
Rashodi od poslovanja	(1 591 683)	(1 516 968)
REZULTAT POSLOVANJA	(1 113 894)	(1 253 614)
Financijski prihodi	40 109 123	35 209 330
Financijski troškovi	(68 365 473)	(149 238 663)
FINANCIJSKI REZULTAT	(28 256 350)	(114 029 333)
POSLOVNI REZULTAT ZA GODINU	(29 370 244)	(115 282 947)

Bilješke uz izvještaj o poslovnom rezultatu

- „Financijski troškovi” sastoje se od gubitaka od umanjenja vrijednosti po subrogiranim zajmovima povezanih sa zakašnjelim plaćanjima (vidi odjeljak 4.1.)

3. UPLATE U FOND ILI ISPLATE IZ FONDA

U ovom se odjeljku objašnjavaju financijski tokovi u Fond ili iz Fonda.

3.1. Pravna osnova za uplate u Fond iz općeg proračuna

Uredbom se osigurava učinkovito korištenje proračunskih sredstava rezerviranih za Fond na temelju zabilježenih iznosa nepodmirenih zajmova pokrivenih jamstvom. Usporedno s porastom nepodmirenih obveza povećavat će se i doprinos iz proračuna EU-a radi održavanja ciljanog iznosa Fonda.

Ciljani iznos jednak je 9 % od ukupnih nepodmirenih obveza Zajednice koje proizlaze iz svake transakcije, uvećanih za dospjele kamate, uključujući sve vrste pokrivenih

transakcija (zajmovi EIB-u, zajmovi za makrofinancijsku pomoć i zajmovi Euratomu) izvan EU-a. Razlika između ciljanog iznosa i vrijednosti neto imovine Fonda rezultirat će rezervacijom za Fond iz proračunske linije 01 03 06 „Rezervacija za Jamstveni fond” ili, u slučaju viška, isplatom iz Fonda u proračun.

3.2. Uplate u opći proračun ili isplate iz općeg proračuna tijekom financijske godine

3.2.1. Rezervacija za Fond

Na temelju nepodmirenih transakcija pokrivenih jamstvom u iznosu od 23 609,2 milijuna EUR na dan 31. 12. 2013., iznos od 144,4 milijuna EUR unesen je u proračunsku liniju 01 03 06 „Rezervacija za Jamstveni fond” u izvještaju o rashodima općeg proračuna Europske unije za 2015. Navedeni je iznos uplaćen u Fond u veljači 2015. jednom transakcijom iz proračuna.

3.2.2. Kamate od ulaganja u likvidnu imovinu Fonda

Politika ulaganja

Likvidna imovina Fonda ulaže se u skladu s načelima upravljanja utvrđenima u prilogu Sporazumu, kako je izmijenjen⁴. S tim u skladu, 20 % iznosa Fonda mora se ulagati na kratki rok (najdulje godinu dana). Ta ulaganja uključuju vrijednosne papire s promjenjivom stopom, bez obzira na datume njihova dospijea, i vrijednosne papire s fiksnom stopom kojima je do roka dospijea preostala najviše jedna godina, bez obzira na njihov početni rok dospijea. Kako bi se održala ravnoteža između raznih instrumenata kojima se osigurava potrebna likvidnost, najmanje 100 milijuna EUR drži se u instrumentima tržišta novca, posebno u obliku bankovnih depozita.

Do 80 % iznosa Fonda može se držati u portfelju obveznica kojima do roka dospijea od dana plaćanja nije preostalo više od 10 godina i 6 mjeseci. Prosječno trajanje bilo kojeg plasmana cjelokupne imovine Fonda ne smije biti duže od pet godina. Pri ulaganju u obveznice potrebno je poštovati određene kriterije, primjerice likvidnost, kreditnu kvalitetu, prihvatljivost drugih ugovornih strana i granične vrijednosti koncentracije. Radi osiguranja dobre diverzifikacije rizika ukupni iznos uložen u obveznice po pojedinom izdavatelju ne smije biti veći od 10 % od ukupnog nominalnog iznosa portfelja.

Uspješnost

Tijekom 2015., u okviru makroekonomskih uvjeta i vrlo prilagodljive monetarne politike, kamatne stope smanjivale su se i često dosezale negativne vrijednosti.

Fond je ostvario apsolutni prinos od +0,47 % tijekom 2015., što je za 0,9 baznih bodova više od referentne vrijednosti Fonda. Referentna vrijednost Fonda određena je uglavnom indeksima *iBoxx* (osobito indeksima *EUR Eurozone Sovereign* i *EUR Collateralized Covered*) te kamatnom stopom *Euribid* za kratkoročnu izloženost riziku.

⁴ Izmijenjen Dodatnim sporazumom br. 1 od 23. rujna 1996., Dodatnim sporazumom br. 2 od 8. svibnja 2002., Dodatnim sporazumom br. 3 od 25. veljače 2008. i Dodatnim sporazumom br. 4 od 9. studenoga 2010.

Pozitivni rezultati Fonda u 2015. uglavnom se pripisuju smanjenju vrijednosti na kraćem dijelu krivulja prinosa (za više pojedinosti o kretanjima tijekom godine vidi odjeljak 1.4.2. „Uspješnost” radnog dokumenta službi Komisije).

3.2.3. Prihodi od financijskih transakcija

U 2015. prihodi od kamata na novac i novčane ekvivalente, vrijednosne papire i obračunate prihode po subrogiranim zajmovima iznosili su ukupno 40 109 123 EUR, raščlanjeni kako slijedi:

Opis:	2015.	2014.
Prihodi od kamata na novac i novčane ekvivalente	17 621	267 136
Kamate na kratkoročne depozite	6 496	263 229
Kamate na sredstva na tekućim računima u bankama	11 125	3 907
Prihodi od kamata na imovinu raspoloživu za prodaju	24 226 548	29 274 967
Kamate – portfelj raspoloživ za prodaju	29 814 016	30 590 691
Popust na premiju	(5 587 468)	(1 315 724)
Prihodi od posudbe vrijednosnih papira	115 810	99 651
Ostvareni dobitak od prodaje financijske imovine	9 176 574	1 162 567
Obračunate kamate na subrogirane zajmove	6 572 571	4 405 009
Kamate od financijskog ulaganja likvidne imovine Fonda	40 109 123	35 209 330

3.2.4. *Prihodi i rashodi od poslovanja*

Rezultati poslovanja iznosili su –1 113 894 EUR, u što su uključene naknade EIB-a za upravljanje (861 228 EUR), ostali troškovi poslovanja (uglavnom naknade za usluge – 190 955 EUR), naknade za vanjsku reviziju (39 500 EUR), neostvarena dobit od tečajnih razlika po subrogiranim zajmovima (477 789 EUR) te obračunate naknade EIB-a za povrat (500 000 EUR – najviši dogovoreni iznos).

4. OBVEZE FONDA

Obveze Fonda odgovaraju svim preuzetim financijskim obvezama Fonda.

4.1. Zakašnjela plaćanja

- Pozivi Jamstvenom fondu nakon zakašnjelih plaćanja

Slijedom pogoršanja situacije u Siriji Vijeće za vanjske odnose, Europski parlament i Vijeće donijeli su u 2011. nekoliko odluka u vezi s tom zemljom. Posebno su zabranili isplate EIB-a u vezi s postojećim sporazumima o zajmu te su obustavili provedbu ugovora EIB-a o tehničkoj pomoći za državne projekte u Siriji. Mjere ograničavanja uvrštene su nakon toga u Uredbu Vijeća (EU) br. 36/2012 od 18. siječnja 2012., kako je izmijenjena.

Zbog toga EIB od svibnja 2011. ne provodi nove financijske transakcije, a sve tekuće isplate i usluge tehničke pomoći Sirijskoj Arapskoj Republici obustavljene su od studenoga 2011. do daljnjega.

Dok je prethodnih godina Sirija svoje zajmove EIB-u vraćala u cijelosti i pravovremeno, od studenoga 2011. EIB se suočava s dospjelim nepodmirenim obvezama za sirijske državne zajmove. Stoga je EIB, u skladu sa sporazumom o jamstvu između EU-a i EIB-a, do 31. prosinca 2015. aktivirao 29 poziva u okviru Jamstvenog fonda EU-a u ukupnom iznosu od 225,1 milijuna EUR. Isplate za tri zadnja poziva (22,1 milijuna EUR) dopijevaju u prvom tromjesečju 2016.

- Događaji nakon datuma izvješćivanja

Do veljače 2016. aktiviran je dodatni poziv za zakašnjela plaćanja u Siriji u ukupnom iznosu od 7,8 milijuna EUR.

4.2. Naknada EIB-u

Naknada EIB-u sastoji se od naknada za upravljanje i naknada za povrat. Naknade za upravljanje pokrivaju upravljanje Fondom. Naknade za povrat pokrivaju EIB-ove aktivnosti povezane s povratom u pogledu potraživanja koja se odnose na neispunjavanje obveza pokrivenih jamstvom EU-a za financiranje transakcija EIB-a izvan Unije.

Drugim Dodatnim sporazumom Sporazumu potpisanim 8. svibnja 2002. propisuje se da se naknada EIB-u izračunava primjenom degresivnih godišnjih stopa naknada za svaki obrok sredstava Fonda. Naknada se izračunava na temelju godišnje prosječne imovine Fonda.

Naknada EIB-u za 2015. utvrđena je u iznosu od 861 228 EUR i iskazana je u izvještaju o poslovnom rezultatu te u bilanci stanja kao obračunate obveze.

Naknade za povrat koje dospijevaju EIB-u izračunavaju se na temelju Sporazuma o povratu između Komisije i EIB-a iz srpnja 2014. Na kraju 2015. obračunate naknade za povrat iznosile su 1 560 285 EUR.